

**Sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji społecznych
projektu „Wojewódzkiego programu wyrównywania szans
i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu
oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób
z niepełnosprawnościami na lata 2021-2026”**

Olsztyn, luty 2021 r.

Konsultacje społeczne projektu „Wojewódzkiego programu wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami na lata 2021-2026” organizowane były i koordynowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Celem przeprowadzenia konsultacji było zebranie w okresie od 23 grudnia 2020 roku do 27 stycznia 2021 br. uwag, opinii i propozycji dotyczących treści opracowanego dokumentu, między innymi od jednostek samorządu terytorialnego oraz partnerów społecznych i gospodarczych, a także Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

I. Przebieg konsultacji.

1. Informacja o konsultacjach została ogłoszona:
 - na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie,
 - w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
 - w prasie.
2. Skierowano pisma informujące o trwających konsultacjach do jednostek samorządu terytorialnego oraz partnerów społecznych i gospodarczych, a także Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.
3. Zorganizowano 26 stycznia 2021 r. spotkanie konsultacyjne, projektu „Wojewódzkiego programu wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami na lata 2021-2026”, w formie on-line, z uwagi na sytuację epidemiczną w kraju.
4. Przez cały okres trwania konsultacji społecznych, szczegółowy sposób ich przeprowadzania, terminy i zasady przyjmowania opinii, Projekt Programu oraz Formularz konsultacji społecznych dostępne były:
 - w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie pod adresem internetowym: <https://bip.warmia.mazury.pl/> w zakładce *Konsultacje społeczne*,
 - na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie pod adresem: <https://warmia.mazury.pl>, w zakładce *Polityka społeczna/Aktualności*,
 - w siedzibie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, przy ul. Głowackiego 17, w godzinach pracy Urzędu.
5. Opinie, uwagi i propozycje wpisane do Formularza konsultacji społecznych należało przekazywać:
 - drogą elektroniczną na adres: rops@warmia.mazury.pl,
 - drogą korespondencyjną na adres: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, ul. Głowackiego 17, 10-447 Olsztyn,
 - bezpośrednio do sekretariatu Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie przy ul. Głowackiego 17, pokój 10A w godzinach pracy Urzędu.
6. Opinie, uwagi i propozycje z datą wpływu przed dniem ogłoszenia oraz po upływie 35 dni od daty ogłoszenia, jak również niepodpisane, nie były uwzględniane. Opinie, uwagi i propozycje przesłane w innej formie niż na Formularzu konsultacji społecznych nie były brane pod uwagę. Nieprzedstawienie opinii, uwag w terminie oznaczało rezygnację z prawa jej wyrażenia.

II. Zgłoszone uwagi i opinie.

Nr strony w dokumencie	Treść uwag/opinii zgłoszonych w procesie konsultacji społecznych	Podmiot zgłaszający	Ustalenia dotyczące zgłoszonych uwag/opinii
Strona 37	<p><u>Obecny zapis:</u> -</p> <p><u>Propozycja zapisu/zmiany:</u></p> <p>Dodać zapis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poradnictwo dietetyczne, - treningi w zakresie zarządzania budżetem domowym, - indywidualne wsparcie terapeutyczne, w tym dla osób, które doświadczyły traumy <p><u>Uzasadnienie zmiany:</u></p> <p>Rozszerzenie katalogu</p>	Fundacja Elbląg – Fundusz Lokalny Regionu Elbląskiego	<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Jedyny katalog działań, który znajduje się na wskazanej stronie dokumentu dotyczy zadań już zrealizowanych w latach 2016-2019 i nie można go rozszerzyć nie mając podstawy w dokumentach.</p>
Strona 37	<p><u>Obecny zapis:</u> -</p> <p><u>Propozycja zapisu/zmiany:</u></p> <p>Warto też dodać, że brakuje działań edukacyjnych adresowanych nie tylko do OzN, ale również do osób pełnosprawnych.</p> <p><u>Uzasadnienie zmiany:</u></p> <p>W wielu przypadkach takie osoby nie posiadają wiedzy nt. niepełnosprawności, mechanizmów występujących wśród OzN. Zatem nie powinien dziwić fakt, że nieświadomie wykluczają takie osoby.</p>		Uwzględniono.
Strona 39	<p><u>Obecny zapis:</u> -</p> <p><u>Propozycja zapisu/zmiany:</u></p> <p>Zaproponowane formy wsparcia i działania wspomagające zintensyfikowanie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Powinno być również wsparcie psychologiczne / terapeutyczne dla dzieci i dorosłych OzN, które w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 doznały regresu społecznego (nasilenie stanów lękowych, wycofanie, fobie społeczne itd.).</p> <p><u>Uzasadnienie zmiany:</u></p>		<p>Uwzględniono.</p> <p>Wskazane na przywołanej stronie propozycje form wsparcia i działań pozyskano z opracowanego w lutym 2020 r. „Sprawozdania podsumowującego spotkania z przedstawicielami Powiatowych Zespołów ds. Ekonomii Społecznej na Warmii i Mazurach”. Jednak, z uwagi na znaczenie poruszonego</p>

	Jest wiele badań, które wskazują, że dopiero po zakończeniu pandemii ujawnią się wszystkie zaburzenia i nasilenie dysfunkcji.		tematu stosowny zapis umieszczono na stronie 41.
Strona 39	<p><u>Obecny zapis:</u> -</p> <p><u>Propozycja zapisu/zmiany:</u></p> <p>Dodanie do katalogu:</p> <p>- zatrudnienia wspomaganego</p> <p><u>Uzasadnienie zmiany:</u></p> <p>Zatrudnienie wspomaganego jest jedną z najskuteczniejszych metod aktywizacji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami</p>		<p>Uwzględniono.</p> <p>Wskazane na przywołanej stronie propozycje form wsparcia i działań pozyskano z opracowanego w lutym 2020 r. „Sprawozdania podsumowującego spotkania z przedstawicielami Powiatowych Zespołów ds. Ekonomii Społecznej na Warmii i Mazurach”. Jednak, z uwagi na znaczenie zatrudnienia wspomaganego, stosowny zapis umieszczono na stronie 38.</p>
Strona 40	<p><u>Obecny zapis:</u></p> <p>- aktywizowanie zawodowo osób z niepełnosprawnościami poprzez zapewnienie dostępu do szkoleń, staży i pośrednictwa pracy, doradztwa zawodowego, a także wsparcia psychologicznego, niwelującego negatywną postawę wobec pracy jako wartości</p> <p><u>Propozycja zapisu/zmiany:</u></p> <p>- aktywizowanie zawodowo osób z niepełnosprawnościami poprzez zapewnienie dostępu do szkoleń, staży i pośrednictwa pracy, doradztwa zawodowego, zatrudnienia wspomaganego, a także wsparcia psychologicznego, niwelującego negatywną postawę wobec pracy jako wartości</p> <p><u>Uzasadnienie zmiany:</u></p> <p>Zatrudnienie wspomaganego jest jedną z najskuteczniejszych metod aktywizacji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami</p>		<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Na tej stronie znajdują się rekomendacje z „Oceny zasobów pomocy społecznej województwa warmińsko-mazurskiego za 2019 r.“, która została już zatwierdzona.</p>

Strona 47	<p><u>Obecny zapis:</u> - <u>Propozycja zapisu/zmiany:</u> Dodanie w Cel operacyjny nr 3: Zwiększenie aktywności osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy. 3.8 Promowanie i rozwijanie i wdrażanie zatrudnienia wspomagane <u>Uzasadnienie zmiany:</u> Zatrudnienie wspomagane jest jedną z najskuteczniejszych metod aktywizacji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami</p>		<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Do instrumentów aktywnej integracji o charakterze zawodowym zalicza się m.in.: zatrudnienie wspomagane (zawiera się w działaniu 3.1).</p>
Strona 47	<p><u>Obecny zapis:</u> - <u>Propozycja zapisu/zmiany:</u> Dodanie w Cel operacyjny nr 4: Poprawa zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym osobom z niepełnosprawnościami. 4.4. Promowanie i wdrażanie idei projektowania uniwersalnego wśród różnych interesariuszy <u>Uzasadnienie zmiany:</u> Projektowanie uniwersalne, projektowanie włączające jest jednym z ważniejszych priorytetów do wdrażania na obecne i i przyszłe pokolenia, a by osoby o ograniczonej sprawności mogły korzystać z dóbr na równych prawach.</p>		<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Proponowane działanie jest zawarte w działaniu 4.1. Zgodnie z art. 4 ust. 1 <i>ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami</i>: „podmiot publiczny zapewnia dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami przez stosowanie uniwersalnego projektowania lub racjonalnych usprawnień”.</p>
	<p>Naszym zdaniem potrzebny byłby jeszcze przynajmniej jeden cel pod hasłem „Podnoszenie świadomości, kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec osób z niepełnosprawnościami, współpracy różnych podmiotów, wymiana doświadczeń, diagnozowanie i monitorowanie sytuacji osób z niepełnosprawnością na Warmii i Mazurach” obejmujący najważniejsze artykuły Konwencji ONZ. Jako działania/ zadania i formy realizacji w ramach celu można by podać np.:</p>	<p>Warmińsko-Mazurski Sejmik Osób Niepełnosprawnych</p>	<p>Nie uwzględniono.</p> <p>W czterech celach operacyjnych Programu i przypisanych im działaniach mieszczą się wszystkie zaproponowane działania/zadania. Ponadto, diagnozowanie i monitorowanie sytuacji osób z niepełnosprawnościami na Warmii i Mazurach odbywać się będzie na</p>

<p>- <u>Inicjowanie i realizacja przedsięwzięć mających na celu podniesienie świadomości społecznej dotyczącej problematyki niepełnosprawności.</u> Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none">- kampanie informacyjne wśród społeczeństwa na rzecz wzmocnienia integracji osób z niepełnosprawnością i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji,- akcje promocyjne (popularyzacja osiągnięć osób z niepełnosprawnością, promocja i prezentacja twórczości artystycznej, kiermasz rękodzieła, wystawy, ekspozycje prac- organizacja zawodów sportowo-rekreacyjnych osób niepełnosprawnych,- organizacja i współorganizacja konferencji, seminariów, warsztatów związanych z tematyką niepełnosprawności,- organizacja i realizacja szkoleń dla NGO i JST,- kampanie radiowe (produkcja i emisja w środkach masowego przekazu materiałów informacyjnych, produkcja i emisja spotów i audycji radiowych),- produkcja, dystrybucja filmów informacyjno-edukacyjnych, opracowanie oraz wydanie publikacji podejmujących problematykę osób z niepełnosprawnością- prowadzenie portalu internetowego poświęconego tematyce niepełnosprawności. <p>- <u>Inicjowanie współpracy samorządów terytorialnych, sektora pozarządowego, państwowego, prywatnego, partnerów zagranicznych (w tym z regionów i miast partnerskich) oraz środowiska osób niepełnosprawnych w zakresie wyrównywania szans osób niepełnosprawnych.</u> Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none">- współpraca i wymiana doświadczeń w zakresie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym podejmowanie inicjatyw o charakterze międzynarodowym (porozumienia o współpracy z partnerem zagranicznym (w tym z Unii Europejskiej), konferencje, seminaria, szkolenia, akcje		podstawie opracowywanych raportów z monitoringu wdrażania Programu.
--	--	---

	<p>promocyjne (upowszechnianie dobrych praktyk, wyjazdy studyjne),</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja i promocja działań dotyczących wspierania osób niepełnosprawnych (np. akcje informacyjne, konferencje, szkolenia na temat możliwych form uzyskania pomocy, akcje promocyjne - upowszechnianie dobrych praktyk z zakresu wsparcia, aktywizacji) - współpraca z pełnomocnikami, radami ds. osób niepełnosprawnych działającymi w samorządzie terytorialnym (np. powołanie Pełnomocnika Marszałka, forum pełnomocników ds. osób niepełnosprawnych, spotkania informacyjne, konferencje, grupy dyskusyjne służące wymianie informacji, koordynacji działań, warsztaty, szkolenia). - <u>Wsparcie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnością, by wzmacniała kadre i budowała swój potencjał plus określenie konkretnych zadań, Usprawnienie systemu diagnozowania i monitorowania sytuacji osób z niepełnosprawnością, plus określenie konkretnych zadań.</u> 		
<p>Wykres 11 na str. 20</p>	<p><u>Obecny zapis:</u> W obecnej formie wykres podwaja liczbę osób. Np. w 2019 roku oś rzędna wskazuje na ponad 6 tys. analizowanych osób. <u>Propozycja zapisu/zmiany:</u> Zmiana wykresu <u>Uzasadnienie zmiany:</u> Błędne odczytywanie danych</p>	<p>Departament Turystyki i Sportu Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie</p>	<p>Uwzględniono.</p>
<p>Wykres 14 na str. 23</p>	<p><u>Obecny zapis:</u> Brak liczby przedszkoli w 2015 roku. <u>Propozycja zapisu/zmiany:</u> Dodać te dane <u>Uzasadnienie zmiany:</u> Niepełna informacja</p>		<p>Nie uwzględniono. Brak danych dotyczących liczby przedszkoli w 2015 roku, co zostało odnotowane na wykresie.</p>

Strona 13	<p><u>Obecny zapis:</u> W tekście znajduje się sformułowanie: „<i>problem niepełnosprawnych</i>”</p> <p><u>Propozycja zapisu/zmiany:</u> „sytuacje dotyczące osób z niepełnosprawnościami”; lub „bariery, na które napotykają osoby z niepełnosprawnościami”</p> <p><u>Uzasadnienie zmiany:</u> W projekcie Programu zauważono istotę określeń słownych w odniesieniu do osób z niepełnosprawnościami. Obecne spojrzenie mówi, iż niepełnosprawność polega na występowaniu barier zewnętrznych. Ten zapis wyraźnie kieruje problem w stronę osób z niepełnosprawnościami.</p>	Elbląska Rada Konsultacyjna Osób Niepełnosprawnych	<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Na stronie 13 nie ma takiego sformułowania.</p>
Str.22 –	<p><u>Obecny zapis:</u> słowo - „rehabilitanci”</p> <p><u>Propozycja zapisu/zmiany:</u> fizjoterapeuci</p> <p><u>Uzasadnienie zmiany:</u> Obecnie w odniesieniu do usprawniania ruchowego obowiązuje nazwa- FIZJOTERAPEUCIE, od słowa Fizjoterapia. Rehabilitacja bowiem, to pojęcie zdecydowanie szersze. Jest kilka rodzajów rehabilitacji, w tym medyczne, której składową jest fizjoterapia. Jest to nazwa obowiązująca na świecie.</p>		<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Materiał uzyskano od Warmińsko-Mazurskiego Kuratorium Oświaty w Olsztynie, stąd brak podstaw do jego kwestionowania.</p>
Strona 37	<p><u>Obecny zapis:</u></p> <p><u>Propozycja zapisu/zmiany:</u> Dodać zapis: - poradnictwo dietetyczne, - treningi w zakresie zarządzania budżetem domowym, - indywidualne wsparcie terapeutyczne, w tym dla osób, które doświadczyły traumy</p> <p><u>Uzasadnienie zmiany:</u> Rozszerzenie katalogu</p>		<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Jedyny katalog działań, który znajduje się na wskazanej stronie Programu dotyczy zadań już zrealizowanych w latach 2016-2019 i nie można go rozszerzyć nie mając podstawy w dokumentach.</p>
Strona 37	<p><u>Obecny zapis:</u></p> <p><u>Propozycja zapisu/zmiany:</u></p>		<p>Uwzględniono.</p>

	<p>Warto też dodać, że brakuje działań edukacyjnych adresowanych nie tylko do OzN, ale również do osób pełnosprawnych.</p> <p><u>Uzasadnienie zmiany:</u> W wielu przypadkach takie osoby nie posiadają wiedzy nt. niepełnosprawności, mechanizmów występujących wśród OzN. Zatem nie powinien dziwić fakt, że nieświadomie wykluczają takie osoby.</p>		
Strona 39	<p><u>Obecny zapis:</u> „utworzenie kompleksowych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, chorującymi na depresję, a także dla dzieci z autyzmem, ’</p> <p><u>Propozycja zapisu/zmiany:</u> „utworzenie kompleksowych usług dla osób z zaburzeniami i chorobami psychicznymi, m.in. chorującymi na depresję, a także dla dzieci z autyzmem, ’</p> <p><u>Uzasadnienie zmiany:</u> Obecny zapis dyskryminuje wszystkie osoby ze wszystkimi chorobami psychicznymi poza depresją, jako że np. nerwica, czy fobia jest zaburzeniem psychicznym, ale schizofrenia już chorobą. W obecnym brzmieniu zapis obejmuje tylko osoby chorujące na depresję.</p>		<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Wskazane na przywołanej stronie propozycje form wsparcia i działań, przedstawiono na podstawie opracowanego w lutym 2020 r. „Sprawozdania podsumowującego spotkania z przedstawicielami Powiatowych Zespołów ds. Ekonomii Społecznej na Warmii i Mazurach”, stąd brak możliwości uzupełnienia dokumentu.</p>
Strona 39	<p><u>Obecny zapis:</u> <u>Propozycja zapisu/zmiany:</u> Zaproponowane formy wsparcia i działania wspomagające zintensyfikowanie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Powinno być również wsparcie psychologiczne / terapeutyczne dla dzieci i dorosłych OzN, które w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 doznały regresu społecznego (nasilenie stanów lękowych, wycofanie, fobie społeczne itd.).</p>		<p>Uwzględniono.</p> <p>Wskazane na przywołanej stronie propozycje form wsparcia i działań pozyskano z opracowanego w lutym 2020 r. „Sprawozdania podsumowującego spotkania z przedstawicielami Powiatowych Zespołów ds. Ekonomii Społecznej na Warmii i Mazurach”.</p>

	<p><u>Uzasadnienie zmiany:</u> Jest wiele badań, które wskazują, że dopiero po zakończeniu pandemii ujawnią się wszystkie zaburzenia i nasilenie dysfunkcji.</p>		<p>Jednak, z uwagi na znaczenie poruszonego tematu stosowny zapis umieszczono na stronie 41.</p>
Strona 39	<p><u>Obecny zapis:</u> „usługi organizacji czasu wolnego dla dzieci z niepełnosprawnościami”-.. <u>Propozycja zapisu/zmiany:</u> „usługi organizacji czasu wolnego dla dzieci z niepełnosprawnościami”-..dla osób dorosłych i seniorów również <u>Uzasadnienie zmiany:</u> nie należy się ograniczać grupy docelowej. Byłoby to dyskryminujące i niezgodne z konwencją.</p>		<p>Nie uwzględniono</p> <p>Wskazane na przywołanej stronie propozycje form wsparcia i działań, przedstawiono na podstawie opracowanego w lutym 2020 r. „Sprawozdania podsumowującego spotkania z przedstawicielami Powiatowych Zespołów ds. Ekonomii Społecznej na Warmii i Mazurach”, stąd brak możliwości uzupełnienia dokumentu.</p>
Strona 39	<p><u>Obecny zapis:</u> <u>Propozycja zapisu/zmiany:</u> Dodanie do katalogu: - zatrudnienia wspomaganego <u>Uzasadnienie zmiany:</u> Zatrudnienie wspomagane jest jedną z najskuteczniejszych metod aktywizacji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami</p>		<p>Uwzględniono</p> <p>Wskazane na przywołanej stronie propozycje form wsparcia i działań, przedstawiono na podstawie opracowanego w lutym 2020 r. „Sprawozdania podsumowującego spotkania z przedstawicielami Powiatowych Zespołów ds. Ekonomii Społecznej na Warmii i Mazurach”, stąd brak możliwości uzupełnienia dokumentu.</p> <p>Jednak, z uwagi na znaczenie zatrudnienia wspomaganego, stosowny zapis umieszczono na stronie 38.</p>

Strona 40	<p><u>Obecny zapis:</u> - aktywizowanie zawodowo osób z niepełnosprawnościami poprzez zapewnienie dostępu do szkoleń, staży i pośrednictwa pracy, doradztwa zawodowego, a także wsparcia psychologicznego, niwelującego negatywną postawę wobec pracy jako wartości</p> <p><u>Propozycja zapisu/zmiany:</u> - aktywizowanie zawodowo osób z niepełnosprawnościami poprzez zapewnienie dostępu do szkoleń, staży i pośrednictwa pracy, doradztwa zawodowego, zatrudnienia wspomaganego, a także wsparcia psychologicznego, niwelującego negatywną postawę wobec pracy jako wartości</p> <p><u>Uzasadnienie zmiany:</u> Zatrudnienie wspomagane jest jedną z najskuteczniejszych metod aktywizacji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami</p>		<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Na tej stronie znajdują się rekomendacje z „Oceny zasobów pomocy społecznej województwa warmińsko-mazurskiego za 2019 r.”, która została już zatwierdzona.</p>
Strona 47	<p><u>Obecny zapis:</u> <u>Propozycja zapisu/zmiany:</u> Dodanie w Cel operacyjny nr 3: Zwiększenie aktywności osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy. 3.8 Promowanie i rozwijanie i wdrażanie zatrudnienia wspomaganego</p> <p><u>Uzasadnienie zmiany:</u> Zatrudnienie wspomagane jest jedną z najskuteczniejszych metod aktywizacji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami</p>		<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Do instrumentów aktywnej integracji o charakterze zawodowym zalicza się m.in.: zatrudnienie wspomagane (zawiera się w działaniu 3.1).</p>
Strona 47	<p><u>Obecny zapis:</u> <u>Propozycja zapisu/zmiany:</u> Dodanie w Cel operacyjny nr 4: Poprawa zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym osobom z niepełnosprawnościami. 4.4. Promowanie i wdrażanie idei projektowania uniwersalnego wśród różnych interesariuszy</p>		<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Proponowane działanie jest zawarte w działaniu 4.1. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi</p>

	<p><u>Uzasadnienie zmiany:</u> Projektowanie uniwersalne, projektowanie włączające jest jednym z ważniejszych priorytetów do wdrażania na obecne i przyszłe pokolenia, a by osoby o ograniczonej sprawności mogły korzystać z dóbr na równych prawach.</p>		<p><i>potrzebami:</i> „podmiot publiczny zapewnia dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami przez stosowanie uniwersalnego projektowania lub racjonalnych usprawnień”.</p>
	<p>Uwagi i opinie dotyczące całego dokumentu: Program obejmuje okres 2021 – 2026, a w opisie stanu faktycznego dane dotyczą roku 2014. Wskazywanie we wstępie, że w 2014 roku w Polsce 12,9 % populacji dotknięte jest niepełnosprawnością może nie oddawać aktualnego natężenia tego zjawiska – są to dane historyczne. Proponuje odwołać się do aktualnych danych ministerstwa i innych ośrodków badawczych.</p>		<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Brak aktualnych danych statystycznych dotyczących liczby osób z niepełnosprawnościami w Polsce i w województwie. Dostępne dane i badania są fragmentaryczne. Uzyskanie aktualnych danych dotyczących liczby osób z niepełnosprawnościami będzie możliwe dopiero na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego, który rozpocznie się w kwietniu 2021 r.</p>

III. Podsumowanie konsultacji społecznych projektu „Wojewódzkiego programu wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami na lata 2021-2026”.

Konsultacje miały charakter regionalny i środowiskowy, każdy miał możliwość dotarcia do informacji o konsultacjach i wzięcia w nich udziału. Konsultacje oparte były o zasadę jawności, której podstawową cechą jest możliwie swobodny dostęp do dokumentów i danych. Miały charakter publiczny i oparte były o zasadę równości i otwartości, co oznacza, że uczestniczyć w nich mogli wszyscy zainteresowani obywatele (nie tylko partnerzy instytucjonalni).

Ostateczny projekt „Wojewódzkiego programu wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami na lata 2021-2026” zostanie przedłożony Zarządowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego, celem przyjęcia do realizacji.

Za przeprowadzenie konsultacji odpowiadał Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.